

La Processionària en els Pins

Els entesos estan d'acord en considerar a la Processionària dels Pins com la plaga més estesa entre les coníferes. L'atac consisteix essencialment en la defoliació o pèrdua de les fulles. L'efecte no és mortal, si el pi no es troba en condicions extremes de debilitat. D'altra banda tan sols es retardarà el seu creixement i es degradarà l'aspecte del paisatge.

A part de la defoliació dels pins, les orugues provoquen en l'home molèsties urticàries i fins i tot trastorns de caràcter alèrgic molt greus. Actualment es calcula que un milió i mig d'hectàrees són susceptibles dels atacs d'aquesta plaga. A l'any 1966 fins i tot 600.000 hectàrees varen estar afectades amb caràcter greu per aquest enemic típicament mediterrani al que no li afavoreix el fred. En aquelles muntanyes a on les temperatures arribin a valors inferiors als 10 ó 12 graus sota zero, la Processionària no podrà sobreviure.

La influència del clima explica el perquè de la seva presència multitudinària en els nostres pinars. Gaudir d'un hivern suau, té també les seves desavantatges, i una d'elles és la multiplicació de la plaga. També existeix una raó per explicar perquè es a principis de primavera quan formen les seves particulars caravanes, amb els primers calors acaba el seu cicle vital i arriba l'hora d'enterrar-se sota terra.

La vida de l'oruga comença els últims dies d'estiu quan surten de la terra en forma de papallones. Aquest mateix dia sol quedar feta la posta dels

ous en les fulles del pi. Un mes després naixeran les orugues, que iran passant per diferents mudes fins formar les tradicionals bosses o nius d'hivern en les copes dels pins. En ells passaran la temporada freda sortint cada nit a menjar les parts més tendres del pi. Quan aquest es trobi totalment defoliat passarà el període hivernal, i arribarà la total maduresa, totes les orugues començaran la peregrinació cap al subsòl, a on quedaran enterrades fins que comenci de nou el cicle.

El procediment clàssic per combatre la processionària era la talla i cremada de les bosses en que viuen. Una cremada que havia de fer-se sobre les roques o camins, ja que d'altre manera les orugues fugirien del calor enterrant-se. A més d'aquest sistema i dels tractaments amb insecticides, el sistema més desenvolupat en els darrers temps és la "feronoma sexual": trampes en forma de caixa allargada penjada d'una branca, amb un petit forat pel que s'introduirà la papallona i que conté en el seu interior un diminit recipient ple de "feronoma", producte sintètic que reproduïx l'olor de la femella. Quan la papallona mascle cerca a la femella per ajuntar-se, s'introdueix en la trampa i cau en una bossa de plàstic en la que queda atrapada. D'aquesta manera, s'anul·la la reproducció i l'oruga no arriba tansols ni a existir.

Grafiosis en els Oms

Tota la regió catalana i quasi tot Espanya ha perdut els Oms. Es pot afirmar que quant un exemplar d'aquest arbre és atacat pels insectes del gènere "Scolytus" (origen de la grafiosis), deixa d'existir en el termini de quinze a vint dies. També és a principis del mes d'abril quan comença l'acció devastadora. En aquest cas l'insecte s'introdueix en el tronc de l'arbre portant el fong assassí. Quan perfora la fusta per tenir a punt les galereis d'alimentació i reproducció, vessarà el fong en els vasos donductors

de la sàvia, aquest acabarà obstruint-los fins matar l'arbre per falta de circulació.

Solament a Anglaterra, més de 30 milions d'Oms han desaparegut des de 1979. Al nostre país els primers símptomes es detectaren l'estiu del 1980, a Sant Sebastià La cepe agressiva havia penetrat des de França i avui s'esten per quasi tot el país.

Preveure l'atac de la plaga és imprevisible. Combate els seus efectes es extremadament difícil. Tan sols dues tècniques semblen servir: l'injecció

d'insecticides químics en el tronc de l'arbre i l'obtenció d'espècies o híbrids resistents a la plaga per després repoblar amb ells. El primer pas és evitar que l'enfermetat es dispersi, tractant amb insecticides les zones a on creixen aquests arbres que es trobin a menys de tres kilòmetres d'una zona ja afectada, aques és el radi de vol dels insectes transmissors. En segon lloc, pot intentar-se la salvació de l'Om ja malalt injectant en el tronc a baixa pressió un fungicida.